Dillums

Setmanari digital de les comarques de Tarragona. Periodisme de proximitat.

dillums.cat

Hemeroteca | García Lorca, Rivas Cherif i Tarragona (1935)

By **Lluís de Salvador Andrés** • 29/06/2026 • Updated 05/07/2026 • 6 min read

Lluís de Salvador Andrés

Article publicat per Lluís de Salvador (1893 – 1975) al *Diari de Tarragona* el divendres 15 de novembre de 1935.

Acabada la meravellosa representació de *La dama boba*, que, de poder-la veure, hauria emocionat pregonament el propi immortal autor, ens trobem dintre l'escenari, entre el moviment i bullici de la post-representació, parlant amb Ciprià Rivas Cherif i Frederic García Lorca. El bon amic Miquel Ortín ens els presenta.

El nostre interès està a felicitar-los amb tot entusiasme per aquest original monument viu que han aixecat a la memòria de Lope de Vega. Però l'interès d'ells —autèntica i naturalíssima modèstia del geni que no dóna més valor als adjectius verbals que als emocionals— està a parlar-nos de la seva breu estada a Tarragona. I de les hores del dia passades per ells junt a les pedres venerables de la Tàrraco antiga.

Rivas Cherif afirma que no és d'ara el coneixement que té de la nostra ciutat. Fa anys que la coneix. Fa anys que l'admira. Per això ha volgut avui consagrar-li tot el dia, i l'ha recorregut gairebé tota, i s'ha extasiat, ens diu, en les belleses del seu paisatge, de la seva monumentalitat... i de la seva llum. «Oh! La meravella d'aquest lluminós dia de novembre!».

García Lorca presta suport, amb exaltació, a les paraules de l'amic. García Lorca és un home de cos atlètic. I d'expressió atlètica també. Les seves paraules, els seus conceptes, quan ens parla de Tarragona i de les seves observacions sobre el cos i l'esperit de Tarragona, tenen una sòlida sinceritat i una ferma energia, que no admet cap sospita de falsa ponderació o insinceritat. Ni admeten tampoc rèplica.

Les seves paraules d'ara ens afalaguen i donen un grat relleu a les nostres pròpies conviccions. Però pensem que una polèmica amb ell ha d'ésser terrible.

La seva exaltació no respon al tipus d'allò que els homes del centre de la Península denominem un xic despectivament «una exaltació meridional». L'exaltació amb què García Lorca parla de les seves devocions és raonada i documentada. Perquè pel damunt de la seva exaltació plana sempre una gran cultura.

Rivas Cherif s'aparta uns moments del nostre grup per atendre certs detalls que requereixen la seva intervenció. García Lorca ens explica —ja Margarida Xirgu ens n'havia parlat fa dies— les seves petites aventures d'aquell dia de la darrera festa major, de Santa Tecla, que ell va venir, «sense dir res a ningú», a passar a Tarragona.

Aquell dia García Lorca va captar espiritualment tots els matisos de la Tarragona antiga i moderna. Carrers, muralles, edificis, paisatges, temples, museus. I va captar, també, l'ambient de la festa major essencialment popular representada per les pompes religioses de la Seu, la típica processó i les notes folklòriques dels nans, els Xiquets de Tarragona, les gralles, el ball de bastons…

En parlar-nos de tot això, el poeta o, millor, les paraules del gran poeta, tenen, en néixer dels seus llavis, una vibració que evoca pregones delectances. Sobretot quan ens diu que barrejat entre els populars concurrents al cafè de La Unió, va voler asseure's al costat dels grallers, per tal d'interrogar-los, de descobrir-los l'ànima pròpia i l'ànima del seu Art. La gralla i la tonada genuïna de la gralla va fascinar García Lorca, ell que ha fet un pelegrinatge a través d'Espanya i ha estudiat el seu tresor folklòric. O per això, precisament.

—I mentre parlava amb ells —diu el poeta— tenia a una banda un Dionissos; a l'altra, un Bachus.

De moment, les paraules que sentim ens desorienten. Després comprenem que durant el seu petit pelegrinatge tarragoní, o millor dit *tarraconí*, García Lorca ha tingut una especial delectació en descobrir en les fisonomies i fins en els tipus dels avui conciutadans, els trets característics dels nostres avantpassats llatins. I ell, com Anneta Brenner, l'americana, i com Pius Baroja, el basc, s'ha adonat que els nostres carreters del port acondueixen els seus carros al trot llarg, quan van de buit, drets dalt de la plataforma, tot duent les brides tibants a la mà, amb l'arrogància i la gràcia plàstica dels aurigues del circ a Tàrraco o a Roma.

Un altre dels seus encisos és el clot del Mèdol. García Lorca ens diu que en saber el músic il·lustre Manuel de Falla que venia a Tarragona, li imposà, gairebé, l'obligació de visitar el Mèdol. Ara el poeta es felicita d'haver-lo obeït. Parla del Mèdol amb fervor. El qualifica d'escenari únic. I en evocar aquells xiprers estilitzats ens fa la confidència de la seva especial devoció per la bellesa «arquitectònica» del xiprer. I ens diu que al jardí de la seva casa, quaranta xiprers li han prestat sempre grata companyia. Ara vol plantar-ne més. Fins que formin un bosc. Ell ja veu aquest bosc de columnes afuades, oscil·lant rítmicament a l'impuls de la brisa. I la seva delectança, tot saturant-se de tanta bellesa, sembla adormir-s'hi dolçament.

Per això ens diu també que el nostre Passeig Arqueològic l'ha colpit i l'ha fet sentir i pensar.

— Formidable l'ambient, la força evocadora d'aquelles pedres de la muralla. Allò és Roma pura —ens diu—. I cap complement millor que aquells xiprers encisadors.

Rivas Xerif, que torna a ésser entre nosaltres, hi presta assentiment, i referma amb propis conceptes els conceptes exaltats, sempre, del poeta.

— Mireu si és pregona i sincera la meva devoció envers Tarragona pel que té de bella i de romana, que amb les meves impressions ací rebudes, podria escriure un llibre.

Formidable llibre —pensem nosaltres— que Tarragona rebria amb joia infinita, pel fet que fins ara els més fervents i *conscients* elogis de les nostres coses, vénen d'intel·ligències estrangeres. Això ens honora, certament, i ens dóna categoria internacional. Però si girem els ulls vers la intel·lectualitat espanyola, deixa —hi ha excepcions, com la dels que ara ens parlen— un cert buit en la nostra ànima.

Parlem de Poblet, de Santes Creus. García Lorca ens diu, com a dada curiosa, que precisament desenvolupà la seva tesi doctoral sobre el gran monument pobletà tot just. El coneix pam a pam. Però no coneix l'estat actual del Monestir. Comprenem que ell i Rivas Cherif hi rebrien ben agradoses impressions i els fem prometre que, abans de marxar a Amèrica, voldran visitar amb nosaltres els dos preats monuments de la terra tarragonina.

Amb la promesa d’això, que tant ens honoraria, estrenyem la mà dels dos admirats amics. Amics nostres ja, per amics de la Tarragona que tant estimem i que ells sincerament admiren…. i comprenen.

Lluís de Salvador Andrés (1893-1975) va desenvolupar una intensa activitat periodística durant les dècades de 1920 i 1930, exercint com a director dels diaris *Tarragona* i *Diari de Tarragona*. Exiliat a França amb la desfeta republicana, en tornar a Catalunya no va poder tornar a exercici el seu ofici. Va viure els seus darrers anys de vida al barri de Sant Salvador, a Tarragona.

Source: https://dillums.cat/2026/06/29/hemeroteca-garcia-lorca-rivas-cherif-i-tarragona/
© Dillums · Generated on 15/11/2026